NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 58 'S BOSCH, ZATURDAG, 14 MEI 1831.

Italie.

FLORENCE, 20 *April.*

Gij hebt den noodlottigen dood van den oudsten zoon van *Lodewyk Buonaparte* vernomen. Men heeft hier, eenige weinige dagen geleden, in de kerk der heilige Drievuldigheid, zijne uitvaart gevierd; en, toen wij, in de tegenwoordigheid zijner doodskist en bij het branden der toortsen, welke hem omringden, het treurig gevolg beschouwden der onderneming van dien jongeling, welke hem het koningschap van Rome en Italie ook al had in het hoofd gezet, maakten wij, dit verzeker ik u, erstige aanmerkingen over de menschelijke eerzucht.... Gij zijt er ook niet onkundig van, dat hij, in weerwil van de legendigste en tederste pogingen van zijnen vader om hem tegen te houden en van eene reis aftetrekken, waarvan hij, ofschoon men hem het doel verborgen had, maar al te zeer de treurige gevolgen scheen te voorzien, met zijnen jongen broeder van Florence vertrokken is. Naauwlijks had deze ongelukkige vader vernomen, dat zijn zoon zich, aan den kant van Foligno, bij de boloneesche opstandelingen had gevoegd, of hij had hem eenen gemeenzamen vriend, den hoogleeraar *Val*.... gezonden, hem bezwerende om terug te komen en van eene onderneming, even dwaas als misdadig tegen het doorluchtig hoofd van het christendom en tegen eene stad, waar zijne familie eene zoo vereerende schuilplaats in de wederwaardigheden, welke haar getroffen hadden, had gevonden, aftezien. Doch dit was te vergeefsch!.... Die ongelukkige liep in zijn verderf, hij wilde *zyne bestemming vervullen*.... En deze was voorzeker even spoedig, als noodlottig.

Op het veld der opstandelingen aangekomen, durfde deze jongeling aan het hoofd der Kerk schrijven, » dat het er niet »meer aan moest denken om de tijdelijke souvereiniteit van »Rome, die onbestaanbaar was met de tegenwoordige vorde»ringen der menschelijke rede, te bewaren, dat het zich »voortaan bij de uitoefening der geestelijke magt moest bepalen, enz. enz. Deze brief was, in één woord, geheel vol van die algemeene plaatsen uit de liberale scholastiek tegen de misbruiken van het hof van Rome en van die filosofische brabbeltaal, welke de jongelieden voor filosofie en bewijsredenen houden. Deze brief werd besloten met eene uitnoodiging aan den Heiligen Vader om hem zoo spoedig mogelijk te antwoorden en de rondborstige belofte van een tijdbestek voor elke aanranding tegen Rome, tot den ontvangst van dat antwoord,... Ik kan u voor de naauwkeurigheid der bijzonderheden, welke ik u mededeel, waarborgen; maar, dierbare vriend! gij zoudt te veel vrijheid hebben om aan den zonderlingen stijl van dit *ultimatum* geen geloof te slaan, indien men thans niet alles kon geloven van een liberalismus en van eene eerzucht van vijfentwintig jaren, wanneer dat alles zich voorts in het hoofd van eenen *Buonaparte* vereenigd vind.... Deze jongeling meende voor een oogenblik een *Napoleon* te zijn....

Gij zult mij ongetwijfeld niet vragen, of de Paus het heilig collegie heeft te zamen geroepen om met hun over deze zonderlinge depêche te raadplegen, en wat zijn antwoord geweest is.... Maar naauwlijks was de brief uit het kamp der Boloneesen verzonden, of deze ongelukkige jongeling, wiens bloed door de vermoeijenissen der reis en steeds aangroeijende foltering van zijnen geest, verhit was, werd hevig door de maselen aangetast en stierf binnen drie dagen, ten gevolge van eene onvoorzigtige aderlating, bevolen door eenen plattenlandschen geneesheer; en ziedaar het einde van al die droomen van magt en koningschap.

Rusland.

Volgens berigten uit Memel van den 1 mei verwachtte men aldaar, dat het eerlang in de omstreken van Polangen weder tot eenen strijd tusschen de Russen en de Wilnasche opstandelingen zoude komen. Weinige dagen te voren was eene russische afdeeling van Polangen naar Garsden getrokken, had aldaar de brug over de Mingé vernield, en was daarna naar Polangen terug gekeerd. Kort daarop waren te Garsden omstreeks 3000 opstandelingen binnen gerukt, die nog meerdere versterkingen afwachten, en alsdan voornemens schenen te zijn om eenen nieuwen aanval op Polangen te beproeven. Uit het gewest Augustowo zoude, volgens deze berigten, eene bende van omstreeks 1000 poolsche opstandelingen in het gouvernement van Wilna aangekomen zijn.

Duitschland.

FRANKFORT, 7 *Mei.*

In een duitsch blad wordt verzekerd, dat van wege Oostenrijk aan de hoven van Engeland, Frankrijk, Pruissen en Rusland voorstellen zouden gedaan zijn tot het houden van een ministerieel congres: waarop vooreerst gehandeld zou worden over de vermindering der krijgsmagt en verder over het schikken der poolsch-russische en belgische zaken. Het congres zou in junij te Aken plaats hebben en de prins *van Metternich* Oostenrijk daarop vertegenwoordigen.

— Van Konstantinopel schrijft men den 11 april, dat een gedeelte der turksche vloot naar de kust van Albanie zal stevenen en een ander gedeelte naar Algiers bestemd zou zijn, hetwelk men geloofde, dat de Franschen aan de Turken zouden overgeven.

Ten gevolge van den nieuwen opstand in Albanie moest de Grootvizier er zich in eenen moeijelijken toestand bevinden Ook in Bosnie, Servie en in Syrie hebben onlangs groote wanorden plaats gevonden. Er worden vele geregelde troepen van Konstantinopel afgezonden.

Eenige dagen geleden is de turksche vice-admiraal geworgd geworden. De oorzaak van die strafoefening was niet bekend; doch men giste, dat hij deel had gehad aan de ontdekte zamenzwering.

Pruissen.

BERLIJN 7 *Mei.*

Volgens de berigten uit Petersburg, van den 27 april, wordt in Rusland eene reserve-armée te zamengebragt, van welke het opperbevel aan den generaal *Tolstoi*, welke tevens het bevel over de militaire kolonien zal behouden, is opgedragen. — Vorst *Dolgorucki* is gouverneur-generaal van Minsk (in Rusland) geworden, met de magt van bevelhebber over een bijzonder armée corps.

De Keizer van Rusland heeft eenige nadere bepalingen voorgeschreven nopens het verbeurtverklaren van de goederen van edellieden in de russische provincien gevestigd, welke deel hebben genomen aan den poolschen opstand. Bijaldien de grondbezitter zich in Rusland bevindt, en zijne kinderen in Polen zijn, zullen al zijne goederen in beslag worden genomen; — bijaldien een gedeelte zijner kinderen zich in Polen bevindt, zal slechts dat gedeelte worden gesequestreerd, hetwelk gerekend kan worden, eenmaal door deze kinderen te zullen worden geërfd; — zoo de grondbezitter zich in persoon naar Polen heeft begeven, zal in elk geval zijn goed in beslag worden genomen; — bijaldien de grondbezitter zich in Rusland ophoud en kinderloos is, en zijne naaste verwanten zich in Polen bevinden, zullen deze laatsten vervallen worden verklaard van alle regten op deze goederen. In het algemeen moet worden gezorgd, dat van de inkomsten niet het geringste naar Polen worde overgemaakt.

Frankrijk.

PARIJS, 6 *Mei.*

Volgens de parijsche dagbladen, zou deer dagen in den raad der ministers het besluit genomen zijn, om de kamer van afgevaardigden te ontbinden en de kiesvergaderingen tegen het laatst van junij bijeen te roepen, en zou het koninklijk bevelschrift dienaangaande eerstdaags het licht zien.

— De jonge prins *de Joinville*, derde zoon van Koning *Lodewyk Filips*, die voor den zeedienst opgeleid wordt, is den 5 dezer, door zijnen onderwijzer vergezeld, van Parijs naar Toulon vertrokken, om zich aldaar aan boord van het schip te begeven, waarmede hij zijnen eersten zeetogt zal doen.

Denzelfden dag heeft de Koning met het geheele koninklijke gezin Parijs verlaten en zich naar het zomerverblijf Saint-Cloud begeven.

— Men verzekert, dat de generaal *Tiburce Sebastiani* (broeder van den minister van buitenlandsche zaken) benoemd is tot em,

bassadeur te Konstantinopel, ter vervanging van den generaal *Guilleminot*, doch dat hij slechts tijdelijk met die waardigheid bekleed is, ten einde, naar men zegt, aan Rusland eenen des te beteren waarborg te geven van Frankrijks vredelievende inzigten.

— Gisteren, de verjaardag van het overlijden van Keizer *Napoleon*, hebben de bewonderaars van dien Monarch hunne rouwbedrijven bepaald bij het wandelen op de place-Vendôme en het versieren van de aldaar geplaatste kolom met lauwerkransen, bloemen enz. De door de militaire overheid genomene voorzorgen zijn ten eenemale onnoodig geweest. Ter eere van wijlen den Keizer is, een lijkdienst gevierd.

— In eene vereeniging van omtrent 1200 personen, aan welke het eere-kruis van julij zou verleend worden, is besloten, dat men den gevorderden eed van trouw aan den Koning en gehoorzaamheid aan het charter niet behoorde af te leggen.

— Te Bordeaux hebben een paar honderd met bijlen gewapende werklieden eenen onlangs opgerigten stoom-zaagmolen geheel vernield. Naardien zij aanstalten maakten, om nog andere dergelijke misdaden te plegen, is de nationale garde in de wapenen moeten komen, om de orde te herstellen.

— De zwitsersche regementen in dienst van Frankrijk door de omwenteling afgeschaft, lieten nader te regelen omstandigheden, te doene afrekening en te vernietigen verbindtenissen na. Dit was een der voornaamste oogmerken der zending van den baron *Augustus de Saint Aignan* naar het zwitsersch bondgenootschap. Die schikkingen, waartoe het gouvernement der restauratie zich jegens de cantons verbonden had, verleenden, gelijk men weet, aan de zwitsersche regementen zoodanige voordeelen, dat de uitgave, welke zij het departement van oorlog oplegden, voldoende zijn zou voor het onderhoud van een bijna dubbel getal nationale troepen. De onderhandeling had dus tot hoofddoel om de pensioenen op retraite of traktement van reforme, waarop de ontbondene regementen, die in hunne gelederen soldaten van ons oude leger telden, regt mogten hebben, tot meer gematigde tarieven te brengen.

Een niet minder wezenlijk punt was het handhaven der goede verstandhouding, die sedert vele eeuwen Zwitserland aan Frankrijk verbind en de eensgezindheid der beide volken, die ten allen tijde noodzakelijk was, te stooren. Er moest dus in elke onderhandeling een naauwkeurige maar welwillende geest heerschen; dit was de bedoeling des Konings omdat tot belang des lands was. Wij hebben het genoegen van te vernemen, dat de heer baron *de saint Aignan* deze zending, die met zijn opregt en vredelievend karakter zoo wel strookte, waardiglijk heeft vervuld. Den 22 april ll. is er te Lucerne eene overeenkomst gesloten tusschen den gevolmagtigden van den Koning der Franschen, en de heeren commissarissen van den Zwitserschen bondgenootschappelijken rijksdag, eene overeenkomst, waarbij de schikkingen van 1816 worden vernietigd, de wettelijke regten erkend en geheiligd, op den voet der militaire reglementen en tarieven van Frankrijk, eene overeenkomst eindelijk, welke al de respectieve belangen heeft te zamen vereenigd.

Dergelijke acten doen maar al te dikwijls in deze of gene bepaling de ongelijkheid van magt der contracterende partijen bespeuren; de bondgenootschappelijke commissarissen moeten in tegendeel, na dat zij deze geteekend hadden, onvoorwaardelijk hulde doen aan de volmaakte billijkheid, welke alle voorwaarden van dezelve had voorgeschreven.

BEURSBERIGT, *van den 7 Mei.*

Men verzekerde dat de heer *de Latour-Maubourg*, sekretaris van ambassade, dezen nacht alhier was aangekomen, komende van Weenen. Het gerucht verspreidde zich, dat de depêches, welke hij had medegebragt, van eenen voor de handhaving van den vrede, weinig gunstigen aard zijn, en deze meening heeft aan de beurs eenigen ingang gevonden, toen men de agenten van een onzer eerste huizen bij voortduring zag verkopen, waarmede zij gisteren begonnen waren.

Men maakte bekend, dat een huis van Parijs berigt had ontvangen van eene overwinning van het poolsche leger, in welke 12000 Russen op het slagveld zouden zijn gebleven, maar deze tijding heeft weinig bijval gevonden of ten minste weinig uitwerksel gehad, want alle fondsen zijn tot aan de sluiting slap gebleven.

Particuliere brieven uit Londen melden dat de heer *Peel* met eene zeer groote meerderheid van stemmen benoemd is.

Men spreekt van nieuwe bewegingen van het oostenrijksche leger naar den kant van Piemont.

De 3 pCt. 62-75 à 62 35; de 5 pCt. 89 00 à 88-50; bank-actien à 1540 fr.

Belgie.

BRUSSEL, 8 *Mei*

Er is te Gent, een brief, door de heeren *Coppens, Helias d'Hudeghem* en *Werbeke* geteekend, in omloop, waarbij die heeren de gedeputeerden van de beide Vlaanderen uitnoodigen, om zich aanstaanden maandag in onze stad te vereenigen, ten einde gewigtige punten te behandelen.

— De veroordeeling van den colonel *Borremans*, tot vijf jaren gevangenis, is gevolgd door een besluit van den regent, hetwelk aldus luidt;

»In naam van het belgische volk,

»Wij, baron Surlet de Chokier regent van Belgie,

»Gezien het besluit van het hoog militair geregtshof van den 25 april 1831, waarbij *Jan Baptista Elskens*, gezegd *Borremans*, colonel commandant van het 1ste regement jagers te voet, als schuldig aan niet openbaring van zamenzweering, tot eene straffe van vijf jaren gevangenis veroordeeld is, ingevolge art. 103 en 105 van het burgerlijk strafwetboek en tot de straffe van twee jaren opsluiting, voor de bij gezegd art. 105 uitgesprokene boete, en zulks naar aanleiding van art. 24 van het militaire strafwetboek.

»Aangezien uit dit vonnis volgt, dat gezegde colonel eene somme gelds zoude hebben ontvangen, om dezelve te besteden in het belang van de zamenzweering, aangegaan ten einde het in Belgie vastgesteld bestuur om verre te werpen;

»Overwegende dat elke militair, die in staat is, om zich door geld te laten winnen, zoo als gezegde kolonel *Elskens*, gezegd *Borremans* gedaan heeft, onwaardig is om onder de wapenen te blijven en op de lijsten van het leger gesteld te worden, daar het gouvernement, na eene dergelijke daad, zijn vertrouwen niet meer kan schenken aan eenen militair, die zich zelve zoo zeer verlaagd heeft;

»Overwegende, dat men zich in den militairen dienst meer moet hechten aan de moraliteit van de aan eenen veroordeelden ten laste gelegde daad, dan aan den aard der straf, welke hem opgelegd is;

»Dat het in dit opzigt tegen alle tucht strijdig zoude zijn, dat de gezegde *Borremans* langer tot het getal van de officieren des legers bleef behooren;

»Om welke redenen en op het voorstel van den minister van oorlog;

»Hebben besloten en besluiten;

»De minister van oorlog wordt gemagtigd, om den genaamden *Elskens*, gezegd *Borremans*, colonel-commandant van het 1e regement jagers te voet, van de lijsten des legers te schrappen.

»De minister van oorlog is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

»Brussel 3 mei 1831. (geteekend) *E. Surlet de Chokier.*

»Namens den Regent, *de minister van oorlog: Const. d'Hane.*

ANTWERPEN, 7 *Mei.*

Het *Journal d'Anvers* geeft het volgend verslag van de schade, die het bombardement van den 27 october aan die stad gekost heeft, welke door expertise geconstateeed wordt:

In de eerste sectie zijn 163 huizen beschadigd; de schade daarvan is begroot op *f* 31,741-00, daaronder begrepen, die, welke aan de kerk van den heiligen *Paulus* is veroorzaakt en geschat op eene van som *f* 2,350-00. De tweede sectie heeft slechts een gering verlies ondergaan; het bedrag daarvan is *f* 5,214-00, omgeslagen over 28 beschadigde huizen, waaronder de volgende publieke gestichten en gebouwen begrepen zijn, als: het begijnhof, voor *f* 300-00; de kerk van St. *Jacob*, voor *f* 300-00 en de protestantsche kerk, voor dezelfde som. In de derde sectie zijn twee en tachtig huizen beschadigd, waarvan sommigen geheel verwoest zijn. De geheele begrooting beloopt *f* 16,828-00, hieronder begrepen, de schade aan de kathedrale kerk en derzelver toren toegebragt ten bedrage van *f* 3000-00.

Doch de vierde sectie heeft met meer ijsselijkheid de rampen gevoeld van den 27 october, een dag, die voor altoos in de jaarboeken van Antwerpen als ongelukkig zal beschouwd worden: In dezelve leveren geheele straten niets als puinhoopen op; 266 huizen zijn verwoest, afgebrand, vele tot in hunne fundamenten afgebroken. De schade van meer dan zestig wordt van ieder derzelver op *f* 1,000-00 tot *f* 25,000-00 begroot; het athenæum op *f* 22,000-00 schade en in deze sectie bedraagt het verlies de geheele som van *f* 350,126-00.

De brand en verwoesting in de vijfde sectie zijn aan eene andere oorzaak toe te schrijven; twee en twintig huizen zijn in dezelve beschadigd en onder deze zijn eenige van *St. Laurens* geheel verwoest. Het verlies wordt aldaar begroot op *f* 23,225,00. Dus gaat het verlies aldaar van de onroerende eigendommen de som van *f* 425.000,00 te boven, zonder nog te gewagen van de gebouwen van het entrepôt *St. Michiel* en van die, welke op het terrein van het arsenaal gelegen zijn.

Het bombardement heeft nog daarenboven aan acht schepen schade veroorzaakt; maar deze is van minder belang.

Meer dan tweehonderd vijftig personen hebben verklaringen ingediend wegens schade aan roerende goederen, waarvan het geheel bedrag zeer groot is.

Wat het entrepôt en deszelfs schatten in koopwaren betreft, die een prooi der vlammen geworden zijn, zijn tot op heden

door de commissie 354 certificaten van derzelver waarde afgegeven; zij bedragen te zamen eene som van *f* 1,868,280,00 volgens de reeds bijeenverzamelde stukken, maar omtrent welke meer naauwkeurige en omslagtige berigten, die in vreemde landen gevraagd worden, noodzakelijk zijn tot eene naauwkeurige schatting, vermeent de commissie, dat men bij de bovengemelde som eene som van *f* 350,000,00 voegende (en dus een totaal van *f* 2,318,280,00) ten naasten bij de waarde van alle in het entrepôt *St. Michiel* verbrande koopwaren hebben zal. (Zie ons vorig nommer.)

Nederlanden.

'S HERTOGENBOSCH, 13 *Mei.*

In de antwoorden, van regeringswege medegedeeld op de bij de tweede kamer gerezene bedenkingen, betreffende de begrootings-wetten, komt alnog voor.

Op de vraag, waarom men op de buitengewone begrooting geene som voor renten en interest van de russische schuld heeft gebragt, is geantwoord: «dat tot nog toe dienaangaande geene nadere schikkingen zijn gemaakt, maar dat Rusland voorloopig, en zonder van deszelfs aanspraak afstand te doen, in het benoodigde, verschenen januarij 1831, heeft voorzien, en dat men zich vleit, ten gevolge van de afscheiding van Belgie, en op grond der bestaande overeenkomsten, voor het vervolg van de bedoelde uitgaven geheel te zullen worden ontheven.»

Op de vraag, waarom geene som is gesteld voor de renten der schatkist-billetten, is geantwoord: «dat men, wegens de langzame uitgifte derzelve, de som niet heeft kunnen berekenen, maar het benoodigde bij voorschot zal voldoen en voor 1832 aanvragen.»

Ten aanzien van den geldelijken toestand der Oost-Indische bezittingen, heeft men aangemerkt: «dat de gouverneur *van den Bosch*, de lasten van 1830 nog niet geheel met de baten zoude hebben kunnen kwijten, om dat men, bij het herstel der rust, het leger niet op eens had kunnen verminderen, en buiten dien maatregelen dacht te nemen, bij welke, tot het duurzaam behoud der rust, vijf nieuwe provincien aan het gezag des rijks werden onderworpen; — dat die maatregelen zonder het verstoren der rust, zijn tot stand gebragt; — dat de gouverneur berekende, over 1831, de lasten met de baten te zullen kunnen dekken, mits in het moederland nog voor rente en aflossing werd gezorgd, maar dat hij met 1832 remises daarvoor zoude zenden, en wel in producten, voor een groot gedeelte, uit nieuwe aanplantingen te vinden, voor het beheer waarvan met de factorij der handelmaatschappij te Batavia een contract was tot stand gebragt, ten einde het gouvernement voor alle handels-wisselvalligheden te vrijwaren.

Omtrent de aanmerking nopens de Belgen, welke nog bij onze buitenlandsche zendingen zijn aangesteld, komt ons voor: «dat derzelver aantal zeer gering is, en dat de regering geene genoegzame termen heeft gevonden, om die personen van hunne posten te ontzetten, welke de ondubbelzinnigste blijken van trouw gegeven hebben, en de proeve, waarop zij zijn gesteld geworden, met eer bestaan hebben, en om dezelve, die, wel verre van zich te beschouwen als onderdanen van eenen vijandelijken staat, dien staat verloochend hebben, ten gevolge van hun goed gedrag, in eenen ongunstiger toestand te plaatsen, dan wanneer zij zich voor den opstand verklaard hadden. Geen hunner bevindt zich daarenboven op een punt van eenig staatkundig belang, behalve de secretaris bij het gezantschap te Petersburg, die ondergeschikt is aan eenen noord-nederlandschen gezant, en die zich niet minder door groote en ongewone bekwaamheid, als door ijver voor 's Konings dienst, onderscheiden heeft.

Op de vraag betreffende de belgische ambtenaren, wordt geantwoord: «dat de hiervoor beoogde korting, zonder twijfel, wordt toegepast op de belooning der weinigen, welke nog werkelijk in betrekking zijn, doch niet op de tegemoetkomingen, toegekend aan diegenen, welke buiten functie zijn gesteld, maar geenszins verlangd hebben zich naar Belgie te begeven. Het verschil tusschen hunne vroegere bezoldiging en de genoten wordende te gemoetkoming overtreft verre het bedrag der korting, waaraan zij zouden onderworpen zijn, bijaldien zij hunne vroegere belooning ten volle genoten.»

Ten aanzien van de gewone pesioenen wordt aangemerkt, dat de som van *f* 800,000 naauwelijks toereikende zal zijn voor de voldoening van die, welke door Noord-Nederlanders worden genoten; — dat een nominatieve staat van de noord nederlandsche gepensioneerden voor het oogenblik niet naauwkeurig kan worden opgemaakt, en dat men zich vleit, dat de leden, welke eene dergelijke opgave verlangd hebben, even als bij eene vroegere gelegenheid, zullen genoegen nemen met het aanbod van inzage der registers van inschrijving der pensioenen. Aangaande de betaling van de pensioenen aan Zuid Nederlanders, wordt gezegd: «dat dezelve, krachtens besluit van 3 december l. l., wel in het algemeen is geschorst, maar dat de personen, welker pensioenen daardoor vervallen zijn, nog niet allen bekend zijn; — dat men zich dien aangaande met een naauwkeurig onderzoek bezig houdt, — en dat men, door gepaste maatregelen, gewaarborgd is tegen alle verkeerde betalingen aan diegenen, welke daarop geene aanspraak hebben, en ofschoon tot de zuidelijke provincien behoorende, hun domicilium in de noordelijke mogten hebben."

In antwoord op de klagten over hetgeen aan de kadastrale werkzaamheden is te koste gelegd, zonder dat dezelve tot nog toe eenig gewenscht gevolg hebben opgeleverd, wordt gezegd, dat men vertrouwt, dat de leden, welke dien aangaande bedenkingen in het midden hebben gebragt, volkomen zullen gerust gesteld worden, wanneer hun de resultaten zullen bekend zijn — en dat, al mogt ook eene algemeene perequatie voor onverhoopten al te grooten tegenstand moeten zwichten, toch altijd de kadastrale meting en de perseelsche wijze schatting eene onberekenbare weldaad, zoo wel voor de eigenaren, als voor de regering, te weeg zal kunnen brengen.

Ten aanzien van de som van *f* 400,000 voor het fonds tot aanmoediging der nationale nijverheid, wordt aangemerkt, dat men bij de deswegens gemaakte bedenkingen teregt heeft te kennen gegeven, dat de regering met allen ernst bedacht is op middelen, om den lust tot het ontginnen der onbebouwde gronden op te wekken; — dat het gouvernement de hoop voedt, van den uitslag van deszelfs overweging nopens die middelen, in de eerstvolgende zitting van de staten-generaal, tot een onderwerp van deliberatie te zullen kunnen maken; — dat het teregt in twijfel wordt getrokken, of het thans wel het geschikte tijdstip is, om aan de staten-generaal al de verlangde inlichtingen nopens genoemd fonds te geven, — maar dat het gouvernement zich intusschen bereid verklaart, om alle openingen te geven, welke ten dien aanzien mogten verlangd worden, zoodra zulks zal kunnen geschieden, zonder daardoor de belangen van het fonds zelve te verkorten.

Omtrent de kosten voor het etablissement op de kust van Guinea wordt aangemerkt, dat onze bezittingen aldaar thans, wel is waar, van geen groot belang zijn, vermits, na de afschaffing van den slavenhandel, de vaart op dezelve onder onze vlag onbeduidend is geworden, maar dat het evenwel wenschelijk is, zich de jaarlijksche opoffering van *f* 41,000 voor die bezittingen voor eerst nog te laten welgevallen 1° omdat men in het algemeen van oordeel is, dat het vroeg of laat mogelijk zal worden bevonden om de africaansche bezittingen in landbouwende kolonien te herscheppen; 2° omdat men thans bezig is te onderzoeken of de tegen het warme klimaat geharde neger niet geschikt zoude zijn voor den militairen dienst in de oost-indische bezittingen.

Voorts wordt in het algemeen aangemerkt, dat, gelijk er thans onzekerheid bestaat, nopens de toekomstige wijze van inrigting der staatsbegrooting, zoo ook de aard en het bedrag der uitgaven zelve niet met zoodanige zekerheid te bepalen is, dat het mogelijk zoude kunnen zijn, eene wel gespecificeerde nieuwe begrooting voor 1831 op te maken; — dat de achtervolgende overweging der voordragten van de staats-commissie, benoemd bij besluit van den 23 october ll. van grooten invloed zal zijn op alle takken van het openbaar beheer, en juist op de uitgaven, welke tot dus verre in de gewone begrooting zijn begrepen; — dat het tijdstip der invoering van de maatregelen, welke de staats-commissie wenschelijk acht, niet met naauwkeurigheid kan worden bepaald, en dus ook de invloed daarvan op de uitgaven niet berekend kan worden.

— Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, is den 10 dezer wederom uit 's Hage vertrokken en te Breda aangekomen.

Zijne Excellentie de baron *Fagel*, ambassadeur van Zijne Majesteit aan het hof van Frankrijk, heeft mede 's Hage verlaten.

— Men meldt uit 's Hage, van den 10 mei:

Hier is sedert gisteren avond het gerucht algemeen in omloop, dat bij eene dezer dagen gehoudene bijeenkomst der conferentie te Londen, alle vroegere protocollen vernietigd en ingetrokken, en een splinter nieuw protocol in het licht verschenen zoude zijn, waarbij Limburg en Luxemburg aan de Belgen worden afgestaan, maar hen dan ook gedreigd, om zich binnen zekeren kort bepaalden termijn, aan deze nieuwe schikking der Mogendheden te onderwerpen, op poene van anders verdeeld te zullen worden; dit een en ander verdient echter nog grootelijks bevestiging. (*Rotterdams Avondblad.*)

— In den loop van den 7 mei heeft zich te Brussel het gerucht verspreid, dat de minister van oorlog, *'dHane de Steenhuyse*, als zoodanig zoude aftreden. Als zijn opvolger wordt de heer *de Hordy de Beaulieu*, gedoodverwd.

— Naar men verneemt is het congres te Brussel tegen den 18 dezer weder geconvoceerd.

— In Brussel zouden eenige oproerige bewegingen hebben plaats gehad, die dadelijk weder gestild zijn.

— Volgens eenen partikulieren schrijver uit Arlon zijn er thans 4000 man geregelde belgische troepen in de provincie Luxemburg. Deze troepen zijn als volgt gekantonneerd. Het 1e bataillon van het 7e regement is in Bastogne, alwaar de kolonel *Olivier* zijn hoofdkwartier heeft; het tweede bataillon van hetzelfde regement is te Attest gekantonneerd; de helft van het 3e bataillon is te Arlon, de andere helft is in de omstreken dier stad geposteerd. Het bataillon vrijwilligers van *Claisse* is insgelijks in laatstgenoemde stad, alwaar het zich verder organiseert. De

kavallerie in die provincie bestaat uit 25 lanciers, welke voor ordonnantien en estafettes worden gebruikt; van artillerie wordt er niet gesproken.

Volgens zekere berigten, wordt de magt van het duitsch bondgenootschap, gereed om te ageren, begroot op 30 à 35,000 man.

— De verschillende brusselsche dagbladen vermelden, dat aldaar den 5 mei tijdingen uit Londen aangekomen zijn, volgens welke er groote waarschijnlijkheid bestond, dat prins *Leopold* van Saksen-Coburg zich voor de aanneming der belgische kroon zou verklaren. De leden van het congres, die zich te Londen bevinden, hadden den 2 mei eene nieuwe bijeenkomst met den prins gehouden en zich den volgenden dag met den eersten minister, *Lord Grey*, onderhouden.

— In de omstreken van Frankfort, waren, even als in de Hessische, Hamburgsche en andere staten, in de laatste dagen van april, geheimzinnige geschriften uitgestrooid, strekkende, om, zoo mogelijk, tegen den 1 mei, volks massa's in beweging te brengen.

— Bijzondere berigten van den 23 april uit Rome, melden, dat de Paus uit alle steden deputatien ontving, welke hare verknochtheid aan den H. Vader kwamen betuigen; de gezanten der groote Mogendheden hielden menigvuldige conferentien; de Oostenrijkers hadden in Ancona eene bezetting van 6000 en in de noordelijke provincien van den Kerkelijken Staat van 4000 man; volgens het dagblad van Modena van den 20 april zag men aldaar sedert eenige dagen de keizerlijke troepen uit den Kerkelijken Staat, naar de oostenrijksche erf-staten terugkeerende, doortrekken.

O....., 11 mei 1831.

Mijnheer,

In uw geacht dagblad worden veeltijds tijdingen medegedeeld, welke voor uwe R. C. lezers niet zonder belang zijn en die in de meeste hollandsche dagbladen zelden worden opgenomen, terwijl weder andere meer onpartijdig en naar waarheid worden voorgesteld. Zoo ik heb opgemerkt, worden onderscheidene berigten uit fransche dagbladen in het uwe overgenomen; doch daar vele van die dagbladen de onpartijdigheid ook niet tot grondregel hebben genomen, gebeurt het niet zelden, dat, zelfs officiële stukken uit andere rijken, verminkt of verdraaid worden medegedeeld; en dit schijnt ook plaats gehad te hebben met het edict, hetwelk door den kardinaal *Bernetti*, op last van Z. H., op den 14 april ll., is uitgevaardigd en in uw dagblad van den 7 dezer, n.° 55, voorkomt. — Volgens het dagblad, waaruit het edict door u schijnt vertaald te zijn, zou de verbeurtverklaring der goederen in plaats van de volgens de bestaande wetten verdiende straffen bij art. 4, door het hof van Rome zijn ingevoerd en vastgesteld; eene bepaling, die, indien dezelve waarheid was, teregt als overdreven en onbehoorlijk door onderscheidene dagbladen is afgekeurd. De bedoeling van diegenen, welke dit voormeld edict aldus verminkt hebben, zal voor onpartijdigen geen raadsel wezen; het hof van Rome, hetwelk steeds als een zacht bestuur beroemd is, moest, bij gelegenheid van de vorderingen die tegen den opstand van eenige kwaadwilligen zonder invloed zijn genomen, als onverdraagzaam en wraakzuchtig afgemaald worden. *L'Ami de la Religion* heeft dit teregt opgemerkt, en volgens den inhoud van het edict, in dat dagblad medegedeeld, is art. 4 van eenen geheel anderen inhoud en strekking. In plaats dat er eene verbeurdverklaring van goederen zoude worden ingevoerd, wordt deze in die gevallen, waarbij dezelve volgens de bestaande wetten moest worden toegepast, zelfs gematigd.

In vertrouwen dat het u niet onaangenaam zal wezen, doe ik u eene andere vertaling van art. 4 toekomen, welke naar den *Ami de la Religion* gevolgd is, die dezelve voor echt verklaart, en aldus luidt:

»Art. 4. Onder de straffen, waaraan de schuldigen volgens de »bestaande wetten zullen onderworpen zijn, zal die van de verbeurdverklaring hunner goederen verzacht worden, in eene »boete tot herstelling der schade, welke de opstand aan de »schatkist heeft veroorzaakt, en aan welke boete de onderlijke »erfgoederen in blooten eigendom, ofschoon met ondererfstellingen (*substitutien*) of fidei commissien belast, zullen onderworpen wezen, en zulks van het oogenblik dat de schuldpligtigheid regtelijk zal zijn bewezen.»

Eene bepaling, zeer verschillend van die, welke bij art. 4 van het door u medegedeeld edict voorkomt en die waarlijk bij onpartijdigen niet als overdreven zal worden beschouwd en wel na eenen opstand, die alleen door eenige eigenbelangzoekers en kwaadwilligen schijnt berokkend te zijn, die tot verdediging van dezelve geene enkele, zelfs schijnbare grief tegen het wereldlijk bestuur van het hof van Rome hebben weten aan te halen, en bij hunne proclamatie, die zij bij den aanvang te Bologna hebben uitgevaardigd niets dan hun eigen verlangen of van het zoogenaamd volk hebben weten op den voorgrond te stellen.

Uw bestendige lezer.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

89. *** Bij den Boekhandelaar *J. T. SOMMER*, te *Almelo*, staat eene inteekening open op het belangrijk Werkje, getiteld:

ZELDZAME EN WONDERBARE VERSCHIJNINGEN, aan zekeren Landman, genaamd THOMAS IGNATIUS MARTIN, te *Gatterdon*, in het departement *Eure en Loire*, ten opzigte der rampen, welke *Frankryk* tot het jaar 1840 bedreigen, benevens een gestreng Staat- en Geneeskundig onderzoek van zijn gemoedsgestel en het verhaal van zijne verschijningen aan den toenmaligen Koning van dat Rijk LODEWYK XVIII, in een bijzonder gehoor, alsmede voor de echtheid van deze verschijningen; naar het Fransch.

Het Werkje, hetwelk hier aangekondigd wordt, behoort niet tot die veelvuldige voorzeggingen, welke van tijd tot tijd het licht zien, van allen grond der waarschijnlijkheid ontbloot zijn, en waaraan geen mensch, die nog genig gezond verstand bezit, gelooven kan; Neen! hetzelve is van eenen geheel anderen aard, en draagt alle kenmerken der waarheid en opregtheid. Hetzelve bevat eene gebeurtenis, welke door Geneesheeren, Geestelijken, van hoogen en minderen rang, en staatspersonen gestaafd is, wier getuigenissen in dit boekje te vinden zijn.

Het Werkje zal omtrent 7 vellen druk in groot 12° bevatten, en aan Heeren Inteekenaren tegen *Zeventig Cents* in de maan Julij aanstaande afgeleverd worden, en buiten inteekening *Vyf en tachtig Cents* kosten. De inteekening staat open uiterlijk tot *ultimo* Mei. Het berigt van Inteekening is in de voornaamste Boekwinkels alom te bekomen.

---

77. *** Bij *A. P. VAN LANGENHUYSEN*, Boekdrukker en Verkooper te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. PROEVE OVER DE VERANTWOORDELIJKHEID DER MINISTERS EN ANDERE AMBTENAREN. Door de Redaktie van den *Standaard*. Groot 8° *f* 2-50.

II. OPWEKKING VAN NEDERLANDSCHE GEZAMENLIJKE KERKLEERAARS tot luide vermoningen tegen Sterke Dranken. 25 cents.

III DE UNTWIKKELING, van N° I tot IX compleet, door den Heer GIJSBERT KAREL Grave VAN HOGENDORP. De 9 stukjes bij elkander *f* 1-50.

IV. GEMEENZAME BRIEVEN over de Gebeurtenissen van den Dag, 1ste en 2de Stuk *Tweede Druk f* 1-30.

NB. Van de twee laatste zijn nog zeer weinig exemplaren voor handen. Bij bovengemelde kan men mede inteekenen op *De Standaard, Staatkundig Blad*. Men abonneert zich voor 20 N°. à *f* 2-50 franco per post. Hetzelve wordt op onbepaalde dagen uitgegeven en niet meer dan tweemaal per week.

BEKENDMAKINGEN.

90. *** *J. ELZEN*, te *Delft*, verlangt, zoo spoedig mogelijk, eenen ONDERMEESTER van den R. C. Godsdienst, den tweeden of derden rang bezittende: de hoofdvereischten zijn: grondige kennis en het vloeibaar spreken der FRANSCHE TAAL en bekwaam om volgens de aangenomene leerwijze van den Heer *PRINSEN* te ONDERWIJZEN; behalve vrije KOST en INWONING zal het Salaris geëvenredigd zijn aan de bekwaamheden. Zij, welke zich daarvoor berekend gevoelen en genegenheid hebben, adresseren zich in persoon of met vrachtvrije brieven aan voornoemden Onderwijzer.

---

88 *** Het COLLEGIE VAN REGENTEN OVER DE ARMEN te *'s Bosch*, zullen op *Zaturdag*, den 14 Mei 1831, in het *Zieken Gasthuis*, te *'s Bosch*, verkoopen:

Eene groote Party In- en Uitlandsche ROGGE.

Welke Rogge daags vóór de verkooping voor een ieder zal te zien zijn, op het kantoor van den Ontvanger van het Algemeen Armbestuur, in het *Oud-Mannenhuis*, te *'s Bosch*.

ZEGT HET VOORT.

'sBOSCH, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers van den *Noord-Brabander*.